

Інструкційна карта практичного заняття №7

Дисципліна: Плодівництво

Тема: Попереднє визначення врожаю в саду по генеративних бруньках, квітках, зав'язі або плодах.

Мета занять: Навчити учнів методики попереднього визначення урожаю.

Матеріали і обладнання: підручники, олівці, лінійки, лупи, лезо.

Завдання 1. Навчитись відрізняти генеративні бруньки від вегетативних.

Завдання 2. Ознайомитись з методикою оцінки закладання генеративних бруньок і ступені цвітіння за 5 – бальною системою.

Завдання 3. Засвоїти техніку розрахунку очікуваної урожайності за кількістю генеративних бруньок, квіток, зав'язі.

Методичні вказівки. Ознайомтеся з основними морфологічними ознаками генеративних і вегетативних бруньок зерняткових і кісточкових порід. Зробіть повздовжній розріз і роздивіться бруньки через лупу.

На контрольних напівскелетних гілках визначають ступінь закладання генеративних бруньок за 5 – бальною системою: **0** – генеративних бруньок немає;

1 - поодинокі генеративні бруньки; **2** – закладено до 10% генеративних бруньок ;
3 – закладено до 25 – 30% генеративних бруньок; **4** – закладено 50 – 60% генеративних бруньок; **5** – закладено більше 60% генеративних бруньок .

Навесні, під час цвітіння, оцінюють його ступінь за тою самою системою:

0 – немає цвітіння; **1** – поодинокі цвітіння; **2** – слабе цвітіння; **3** – помірне; **4** – добре; **5** – рясне.

Облік в період спокою по генеративним брунькам і під час цвітіння можна проводити і за іншою методикою. Для цього на скелетній контрольній гілці підраховують кількість генеративних бруньок або суцвіть. Потім визначають можливий урожай з дерева за формулою:

$$Уд = \frac{К_{гп(с)} \times К_{ц} \times С_{м} \times ПЗ}{100000 \times К_4}, \text{ де}$$

$К_{гп(с)}$ – кількість генеративних бруньок або суцвіть на гілці;

Кц – середня кількість квіток в суцвітті;

См – середня маса плода;

ПЗ – зав'язуваність плодів, %;

К4 – частина, яку складає гілка від загального об'єму крони дерева ($\frac{1}{3}$ - $\frac{1}{4}$ і т. д.)

Дані про зав'язуваність плодів та їх середньої масі встановлюють за спостереженнями минулих років.

На початку літа після червневого опадання зав'язі визначають врожай найбільш точно. На 10 – 20 відібраних у різних місцях кварталу типових деревах кожного сорту підраховують кількість плодів, визначають середню їх кількість на одному дереві. На карликових деревах підраховують всі плоди. Врожай з одного дерева (в кг) розраховують за формулою:

$$Уд = \frac{Кп \times См}{1000 К4}, \text{ де}$$

Кп – кількість плодів на контрольній гілці.

По кожному сорту визначають врожай з одного дерева, а врожайність саду (Уга) розраховують за формулою:

$$Уга = \frac{Уд (100 - Р)}{МВ}, \text{ де}$$

Р – розрідженість саду, %;

М – ширина міжрядь, м;

В – відстань між деревами в ряду, м.

Прогноз врожаю, зроблений після опадання зав'язі, уточнюють за 3 – 4 тижня до початку збирання плодів.

По закінченні завдання студент повинен:

Знати:

1. Типи бруньок плодових рослин.
2. Методи визначення врожаю.

Вміти:

1. Розрізняти типи бруньок плодових рослин.
2. Проводити попереднє визначення врожаю.

Питання для самоконтролю:

1. Чим відрізняється генеративна брунька від вегетативної?
2. Методика попереднього визначення врожаю.
3. Основні способи визначення знімальної зрілості плодів.

Література:

1. Плодовые, ягодные культуры и технология их возделывания/ Под редакцией В.И.Якушева – М.: Агропромиздат, 1988. – 543 с.
2. Власюк С.Г., Бондаренко А.О. Садівництво і виноградарство. – К.: Вища школа, 1990.

Викладач

Коваленко В.Г.